

SZABÓ ÁDÁM
Önéletrajz, 2010. szeptember

Szabó Ádám (*Nagyernyei Szabó Ádám Sándor*) - szül. Csíkszereda 1973. március 20. Szülők: Dr. Szabó János és Nagy Mikolt Erzsébet; apa halála után nevelő Dr. Nagy András György nagyapa; iskolák Csíkszeredában: 1979-1987: 10. sz. Ált. Isk.; 1987-1989: Matematika - Fizika Líceum (mechanika tagozat); 1989-1991: 1. sz. Líceum (erdészeti tagozat); 1992-től Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola, katolikus civil hitoktató szak;

FELSŐFOKÚ TANULMÁNYOK:

1993-1998/1999: JPTE BTK: *Történelem – Római provinciális régészet specializáció*; 1999 államvizsga (jeles).
Diplomadolgozat: *Adatok a „coronatus Daciarum III” főpapi cím értelmezéséhez*. Témavezető: Dr. Tóth István, egyetemi docens.

2000-2003: ELTE BTK: Történettud. Doktori Iskola, *Régészet PhD Program*; 2003 szigorlat; 2005 dissz. leadása; 2007. január 10. védés (summa cum laude); 2007. június 27. oklevél, doktori avatás.
Disszertáció: *Papok, papi testületek – vallási intézmények Daciában és Pannoniában a principatus korában. A szervezett vallási élet feliratairól ismert papi vezetők*. (Régészet PhD). Témavezető: Dr. Borhy László, egyetemi docens.

Kiegészítő tanulmányok, befejezve és folyamatban:

Doktori képzésben:

1999-2007: BBU FIF (Kolozsvár / Románia): Catedra de Istorie Antică. Program PhD de Istorie Veche. Dissz. téma: *Instituții municipale și funcții preoțești*. 2007 abszolutórium, licencvizsgák. (Ókortörténet PhD). Témavezető: Prof. Dr. Ioan Piso egyetemi tanár.

2008-tól: PPKE JÁK: Római Jogi Tanszék. Doktori Iskola. Dissz. téma.: *A szent helyek jogállása az illyricumi tartományokban a principatus korában*. (Jogtudomány PhD). Témavezető: Dr. El-Beheiri Nadja egyetemi docens.

Habilitáció:

2009 október / 2010. januártól folyamatban álló habilitáció a DTE BTK Történelmi és Néprajz Doktori Iskolájában.

ÖSZTÖNDÍJ:

2002: Rupprecht Karls Universität Heidelberg, *Seminar für Alte Geschichte - Doktoranten colloquium*.

2008: Magyar Tudományos Akadémia, *Bolyai János Kutatási Ösztöndíj*

2009: Römisch- Germanisches Zentralmuseum Mainz, *Forschungsstipendium*

MUNKAHELYEK:

Magyar Nemzeti Múzeum (régész):

1998-tól Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Főosztály (2005-től Régészeti Tár), Római Gyűjtemény: 1998-1999 *gyakornok*; 1999-2002 *tudományos segédmunkatárs*; 2002-2005 *tudományos munkatárs*; 2005-től *tudományos főmunkatárs* – római koros régész-múzeológus munkakörben – a Római kőtár és a Császárkori barbár gyűjtemény felelőse; 2008-tól a Vaskori Gyűjtemény megbízott felelőse.

Pécsi Tudományegyetem (oktató):

1999-től folyamatosan: PTE BTK, Ókortörténeti és Régészeti Tanszék: 1999-2001 *vendégoktató*; 2001-től *óraadó* illetve *meghívott előadó*, 2009-től *címzetes egyetemi docens*, 2010-től *egyetemi adjunktus*; oktatás a nappali és a levelezős tagozaton: témák – általános ókori és római vallástörténet; Róma története, - római közigazgatás; - római felirattan; - római tartományok története; római császárok élete és tevékenysége; - városi közigazgatás és városi törvények; - auctorforrások vallástörténeti és közigazgatástörténeti szempontú elemzése; - provinciális művészettörténet; - római jogforrások.

MUNKACSOPORT:

2003-tól a *Berlin Brandenburgische Akademie der Wissenschaften*, a *Heidelberger Akademie der Wissenschaften* és a *Magyar Tudományos Akadémia* (I-II. Osztály) közös programjának, a *Corpus Inscriptionum Latinarum* (cond. Th. Mommsen, Berlin 1853) vol. III² kiadását előkészítő szerzői és szerkesztői munkacsoport tagja.

TITULUS:

2007-től *doktor (PhD)*

2009-től *címzetes egyetemi docens*

2010-től *egyetemi adjunktus*

ELŐADÁSOK

Konferencia előadások:

- 1996: – Budapest (ELTE MTE Román – Magyar Történezhallgatók Konf.): *Despre izvoarele scrise teoriei continuități daco-romane – A dáko-román kontinuitáselmélet írott forrásairól*
- 1997: – Miskolc (MTE XXIII. OTDK): *Egy választás Csíkban – kiegyezés kori választási adminisztráció*
– Wrocław (VIII. ISHA Konf.): *The state religion in the Roman Empire during the era of Caesars*
- 1999: – Pécs (JPTE XXIV. OTDK): *Adatok a „coronatus Daciarum III” főpapi cím értelmezéséhez*
– Ptuj (Pokrajnski Museum. Ptuj im Röm. Reich, Mithraskult und seine Zeit – Int. Symp.): *Das Verknüpfungselement der Sternbilder der Tauroktonosszene – Zur Geschichte des Mithraskultes*
– Kolozsvár (Pósta Béla Emlékkonferencia): *A daciai tartománygyűlés szervezési szakaszai*
- 2000: – Pécs (PTE IV. Ókortudományi Konferencia): *P. Aelius Antipater főpapi címe*
– Budapest (MNM Magyar-Egyiptomi Baráti Társaság, Alexandria istenek Pannoniában): *A savariai sphinxeknek szentelt oltárok értelmezéséhez*
– Debrecen (DAB II. Epigrafikai Kerekasztal): *Suetrius Sabinus Pannoniában*
- 2001: – Pécs (Magyar Numizmatikai Társulat Konf.): *Tartománygyűlési pénzverés Daciában*
– Debrecen (DAB III. Epigrafikai Kerekasztal): *A tartományhatár-módosítások adminisztrációjából*
- 2002: – Budapest (Numizmatikai Társulat): *Egy daciai usurpator érméjéről (Sponsianus)*
– Heidelberg (Univ. Heidelberg. Seminar für Alte Geschichte, Dokt. Colloq.): *Zur pannonischen Sphinx Kult*
– Debrecen (DAB IV. Epigrafikai Kerekasztal): *A sarmizegetusai Dolichenum építési felirata*
– Budapest (Szépm. Múz. Internationales Symposium): *Az egyiptomi kultuszok papsága Pannoniában*
- 2003: – Pécs (XIX. Limeskongressz PTE): *Zum religiösen Leben der pannonischen Hilfstruppensoldaten während der Prinzipatszeit durch die Inschriften*
– Cetate-Sarmizegetusa (V. Epigrafikai Kerekasztal): *Provinziallandtag in Sarmizegetusa*
- 2004: – Budapest (Ókortudományi Társaság): *Az apulumi locus*
– Debrecen (DAB. VI. Epigrafikai Kerekasztal): *Egy szentélykörzet adminisztrációja*
- 2005: – Berlin (I. CIL III². Workshop Berl.-Brand. Akad. der Wiss.): *Fallbeispiele aus Aquincum*
– Csíkszereda (Pósta Béla Egyesület – EME - III. Erdélyi Magyar Régészeti Kongresszus): *A ius Italicum nyomai Daciában*
– Budapest (Magyar Nemzeti Múzeum – XV. Roman Military Equipment Congr.) - poszter: *A new roman bronze document in Hungarian National Museum – Mráv Zsolttal közösen.*
– Debrecen (DAB VII. Epigrafikai Kerekasztal): *Urbs Roma Aquincumban*
– Pécs (Pécs Tört. Alap.): *Sopiana és a későrómai tartománygyűlés*
- 2006: – Győr (Fiatal Római Koros Régészek I. konf. Xántus J. Múzeum): *Tartománygyűlés Pannonia Inferiorban*
– Debrecen (VI. Ókort. Konf.): *Egy különleges katonai elbocsátóokmány Kr.u. 240-ből (Mráv Zsolttal)*
– Sopron (Soproni Tudós Társaság és Scarbantia Társaság): *A scarbantiai forum feliratai*
– Marosvásárhely (Pósta Béla Egyesület - EME - IV. Erdélyi Magyar Régészeti Kongresszus): *Dominusnak állított feliratok a tartományokban*
– Budapest (Szépművészeti Múzeum – Aegyptus et Pannonia IV): *István Tóth und die Forschung der ägyptischen Kulte in Pannonien*
– Debrecen (Orvostört. Konferencia – VIII. Epigrafikai Kerekasztal): *Álom által gyógyító istenségek*
– Budapest (Magyar Nemzeti Múzeum – Tóth I. emlékülés): *Sol a birodalom ura*
- 2007: – Budapest (Magyar Nemzeti Múzeum – Tudományos Tanács): *Pannoniai papság*
– Budapest (Magyar Nemzeti Múzeum. II. Int. Workshop of CIL III².): *Die Altäre von Aquincum*
– Budapest (Magyar Nemzeti Múzeum. II. Int. Workshop of CIL III².): *Fallbeispiele aus Aquincum*

- Oxford (XIIIth International Congress of Greek and Latin Epigraphy) – poszter: *Tituli Aquincenses Svetri Sabini clarissimi viri. Exempla ad vol. III² CORPORIS INSCRIPTIONVM LATINARVM / Pannonia Inferior / Aquincum* (személyes jelenlét nélkül)
- Visegrád (Fiatal Római Koros Régészek II. konf. Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás Király Múzeum): *Régészeti kutatások Környén*
- Kolozsvár (Pósta Béla Egyesület – EME - V. Erdélyi Magyar Régészeti Kongresszus): *Iuppiter Apulumban*
- 2008: - Szeged (8. Magyar Ókortudományi Konferencia): *Az uralomra való alkalmasság severusi szempontjai*
- Wien (Bécs, Universität Wien. III. Int. Workshop of CIL III²): *Über den Tituli sacri von Aquincum*
- Wien (Bécs, Universität Wien. III. Int. Workshop of CIL III²): *11 epigraphische Rätseln aus Aquincum*
- Székesfehérvár (Gorsium 50 konf.): *Gorsium és az istenek*
- Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum (Aegyptus et Pannonia VI. Intern. Symp.): *Die Inschriften von Aquincum und die Culte von Alexandria*
- Budapest, Ókortudományi Társaság: *Alvilági ajánlások*
- Kolozsvár (VI. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia): *Az Amiani és Sirmium alapítása*
- Szombathely (Fiatal Római Koros Régészek III. Konferenciája): *Új Silvanus gyűű Pannoniából*
- 2009 - Debrecen (IX. Epigraphikai kerekasztal): *Papi jog a principatus korában* (felolvasták)
- Pécs (Archaeologia Pannonica konf. BTK PTE ÓRT): *Divus Commodus Scarbantiában*
- Pécs (Egyháztörténeti konferencia): *A császárkori papság jogállásának kérdéséről*
- Komárom (Fiatal Római Koros Régészek IV. konf.): *Az aquincumi Marcus Antonius Victorinus* (Mráv Zsolttal közösen)
- 2010 - Debrecen (X. Nemzetközi Epigraphikai kerekasztal): *The Inscription of the Statue of Divus Commodus in Sopron*
- Pécs (9. Magyar Ókortudományi Konferencia): *Noricumi papság*

Fontosabb ismeretterjesztő előadások:

- 2001: Vác (Művelődési Ház). Féléves előadássorozat: *A római bitvilág; Misztériumkultuszok a Római Birodalomban*
- 2002: Pécs (Márton Áron Szakkollégium): Féléves előadássorozat: *A Római Birodalom szervezete és kultúrája*
- 2004: Budapest (Aquincumi Múzeum): *Mithras története* – könyvbemutató (Tóth I., Mithras Pannonicus)
- 2005: Budapest (MNM): *Tartománygyűlés Pannoniában* – könyvbemutató alkalmával (Dión. ed. Szlávik G.)
- 2006: Dunaújváros (Intercisa Múzeum): *A nagy Mithras kultuszkép; Séta Intercisában*
- 2009: Szekszárd (Wosinszky Mór Megyei Múzeum): *A vidám Róma* (felolvasták)
- Dunaújváros (Intercisa Múzeum): *Istennők társasága*
- Dunaújváros (Intercisa Múzeum): *Mithras Intercisában*

ÍRÁSBELI MUNKÁSSÁG

Könyvek:

Önálló kötetek:

- *Pannoniciani sacerdotes. A szervezett vallási élet principatuskori vezetői*, PTE BTK ÓRT Spec. Nova Suppl. VI., Pécs 2006, 297 p.
- *Daciai papság*, Martin Opitz Kiadó, Budapest 2007, 270 p.
- *Noricumi papság. A feliratos források katalógusa*, István Hahn Lecturers II, ELTE BTK ÓRT, Budapest 2010, 82 p.

Társszerzős kötetek:

- *Bevezetés a római feliratok világába*, University Press, Pécs 1999 (társszerző: Tóth I.), 219 p.
- *Adony évezredei*, Önkormányzat, Adony 2002 (társszerzők: Antoni J. és Fülöp Gy.), 140 p.
- *Mithras és misztériumai*, Khairosz Kiadó, Budapest 2005 (társszerzők: László L. és Nagy L.), 276 + 315 p.
- *Tituli Aquincenses* vol. I. (latin nyelvű), (társszerzők: Kovács P., Fehér B., Mráv Zs., Lőrincz B., Németh M.), Pytheas Kiadó, Budapest 2009, 406 p.
- *Tituli Aquincenses* vol. II. (latin nyelvű), (társszerzők: Kovács P., Fehér B., Mráv Zs., Lőrincz B., Németh M.), Pytheas Kiadó, Budapest 2010, 452 p.

Közlemények:

Tanulmányok és cikkek:

- *Zur fragmentarischen Votivinschrift des P. Aelius Maximus sacerdos Arae Augusti nostri aus Dazien*, Acta Ant. Acad. Scient. Hung. 1999, p. 167-172. (= *Kiegészítési javaslat P. Aelius Maximus sacerdos fogadalmi feliratához*, Antik Tanulmányok 1998 (1999), 171-176).
- *Megjegyzések a daciai tartománygyűlés történetéhez*, Debreceni Déri Múzeum Évkönyve (1999) 2000, p. 119-150.
- *Adatok a „coronatus Daciarum III” főpapi cím értelmezéséhez*, Ókortudományi Értesítő 1999.
- *Ein spätrömischer Augur in Sopianae?*, Specimina Nova 15. (1999), p. 149-154.
- *Die „neuere” Inschrift von Suetrius Sabinus aus Pannonien. CIL III 10490 = RD 369 – Suetrius Sabinus c. v. „újabb” felirata Pannoniából. Ad CIL III 10490 = RD 369 Folia Archaeologica 48. (2000), p. 85-109 (kétnyelvű közlés).*
- *Eléments d'interprétation des autels de Sphinx de Pannonie*, in *Aegyptus et Pannonia I.*, Budapest 2000 (2002), p. 175-191 (= *Zur pannonischen Sphinx Kult*, Folia Archaeologica 49-50. (2001-2002), p. 235-246).
- *Der Oberpriestertitel von P. Aelius Antipater aus Dazien*, Acta Ant. Acad. Scient. Hung. 41. (2001), p. 99-103 (= *A daciai Publius Aelius Antipater főpapi címe*, Acta 1999 (Aluta XXIII = Acta Hargitensia VI), p. 167-172).
- *Das Verknüpfungselement der Sternbilder der Tauroktonosszene*, in *Archaeologia Poetovionensis III* (2001), p. 275-282.
- *Raetia oder Ratiaria? Caracalla „... in Dacia resedit.”? – zu SHA, Ant. Caracalla V. 4. 43*, Acta Ant. Acad. Scient. Hung. 43. (2003), p. 139-150 (= *Raetia vagy Ratiaria?*, Specimina Nova 16. (2000), p. 287-292).
- *Provinziallandtag in Savaria*, Libelli Archaeologici Ser. nov. No. I. (2003), p. 395-402.
- *Die Dolichenus-Basis*, Libelli Archaeologici Ser. nov. No. II. (2003), p. 229-236 (= *A Dolichenus bázis*, in Gáll A. szerk. Bölske. Római feliratok és leletek, Szekszárd 2009).
- *Környe fortress*, in Zs. Visy ed., *The Roman Army in Pannonia*, Pécs 2003, p. 183-185.
- *L. F. Marsigli és Sarmizegetusa topográfiája. A provinciális forum és az Ara Augusti Daciában*, Archaeologiai Értesítő 129. (2004), p. 83-119.
- *Betekintés a császárkultusz és a pannoniai tartománygyűlés korai történetébe*, in Dión Chrysostomos, A >>királyságról<< szóló első beszéd, ed. Szlávik G., KGRE BTK ÓT Kiadv. III., Budapest 2004, p. 245-264
- *Die Bauinschrift des Dolichenums von Sarmizegetusa*, in Gy. Németh – I. Piso (Eds.) *Epigraphica II.*, Hungarian Polis Studies 11. (2004), p. 139-162.
- *Der „Locus” von Apulum*, in *Orbis Antiquus. Studia in honorem Ioannis Pisonis*, Cluj-Napoca 2004, p. 787-801 (= *Az apulum-i locus. Vázlat egy szentélykörzetről*, Folia Archaeologica 51. (2003-2004), p. 91-114).
- *Hercules-szobor posztamentének felirata Scarbantia forumáról*, Specimina Nova 18. (2004), p. 121-138.
- *Contributions to the Religious Life of Pannonian Auxiliary Units. The religious inscriptions of the Alae*, Limes XIX., Pécs 2005, p. 457-462.
- *Daciai Augustalisok töredékes felirataiból*, Specimina Nova 19. (2005), p. 171-176
- *Urbs Roma in Aquincum – Insight to the provincial history of the Cult*, in *Hungarian Polis Studies 13* [2005 (2006)], p. 181-210 (= *Urbs Roma Aquincumban. Betekintés a kultusz tartományi történetébe*, Folia Archaeologica 52. (2005-2006), p. 57-78).
- *Fragment eines Rescript über die entlassung eines Legionssoldaten vom Jahre 240. n. Chr.*, Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 169, Bonn 2009, p. 255-268 (= *Legiók katona elbocsátásával kapcsolatos rescriptum töredéke Kr.u. 240-ból* [Mráv Zsolttal közösen], Folia Archaeologica 52. (2005-2006), 109-139.)
- *Újabb latin feliratos átoktábla Pannoniából* (Kovács Péterrel közösen), Folia Archaeologica 52. (2005-2006), p. 49-55.
- *Papok, papi testületek – vallási intézmények Daciában és Pannoniában a principatus korában. A szervezett vallási élet feliratairól ismert papi vezetői*, Doktori disszertáció tézisei, in *Ókortudományi Értesítő 2007 első félév*, p. 9-28.
- *Tartománygyűlés Pannonia Inferiorban Traianus korában*, in *FIRKÁK I.* Győr 2007, p. 113-132.
- *Dominus. Una nuova tavoletta di piombo dei cd. “Cavalieri Danubiani” dalla Pannonia*, Omagiu Prof. Mihai Bărbulescu, Cluj-Napoca 2007, p. 150-158. (= *Dominus. Újabb ún. „Dunai Lovasistenek” ólomtábla Pannoniából*, Arrabona 45/1. (2007), p. 95-108.)
- *Aesculapius és álom általi gyógyítás Daciában*, in Németh Gy. szerk. *A Gyógyító számok. Források és tanulmányok a számok szerepéről az antik gyógyászatban*, Lectum Kiadó, Szeged 2008, p. 97-108.
- *'Suscepta fide ex Orco'*, (olasz ny.) *Ókortudományi Dolgozatok 2.* (2008), 161-166. (= *Orciniana. Alvilági Ajánlások I. 'Suscepta fide ex orco'*, in Csabai Z. – Dévényi A. – Fischer F. – Hahner P. – Kiss G. – Vonyó J. szerk., Pécsi Történeti Katedra. Cathedra Historica Universitatis Quinqueecclesiensis, Pécs 2008, [159-176] 159-165).

- 'Orco Peregrino', (német ny.) Hungarian Polis Studies 16. (2008), 291-304. (*Orciniana. Alvilági Ajánlások II. 'Orco peregrino'*, in Csabai Z. – Dévényi A. – Fischer F. – Hahner P. – Kiss G. – Vonyó J. szerk., Pécsi Történeti Katedra. Cathedra Historica Universitatis Quinqueecclesiensis, Pécs 2008, [159-176] 165-171).
- *Aquincumi olvasatok*, Studia Epigraphica Pannonica 1. (2008), 155-180
- *Tituli sacri* (Aquincumból), Studia Epigraphica Pannonica 1. (2008), 47-54.
- *Papság* (Aquincumban), Studia Epigraphica Pannonica 1. (2008), 45-47.
- *Domborműves ólomtábla Pannoniából. A „Dunai Lovasistenek” vagy Dominus és Domina újabb kultuszemléke*, Archaeologiai Értesítő 133 (2008), 119-128.
- *Sulla questione dello stato giuridico dei sacerdoti provinciali durante il principato*. Studio preliminare, Iustum Aequum Salutare IV.4 (2008), 71-81.
- *Gallienus kori felirat Sopianaéból*, in: Specimina Nova Supplementum VIII. (2009), p. 265-276. [társszerző Tóth István Zsolt]
- *Ariagna in Pannonia*, (angol – magyar) in Bíró Sz. szerk. *Ex officina. Emlékkönyv Gabler Dénes 70. éves születésnapjára*, Budapest 2009, 137-144 [társszerző Fehér B.]
- *Divus Commodus szobrának felirata Sopronból*, SEP II, 2009/2010, 213-222 (=The Inscription of the Statue of Divus Commodus in Sopron, ACD 2010 s.a.)
- *Új Silvanus gyűrű Pannoniából*, SEP II, 2009/2010, 223-228
- *Római kori feliratok kiadása Magyarországon*, in: P. Kovács – Á. Szabó ed., Studia Epigraphica Pannonica II, Budapest 2010, pp. 7-8 (Szerkk. szignóval)
- *Les moules à crustulum de la Pannonie romaine* (társszerző: Isabelle Bollard-Raineau), in: V. Beirnaert-Mary éd., *Le blé, l'autre or des Romains*, Bavay 2010, pp. 51-59
- *A szép léleknek. A Magyar Nemzeti Múzeum Római Gyűjteményében őrzött ólomtükrök feliratai* (társszerző Németh György), pp. 16 (angol nyelven s.a. in Acta Classica Debreceniensis 46, 2010)

sajtó alatt:

- *A scarbantiai forum feliratai*, Soproni Szemle

kéziratban:

- *Új Silvanus gyűrűk Pannoniából*
- *Az aquincumi Victorinus Mithraeum időrendje*

Egyéb írásbeli munkásság:

Oktatási segédanyag:

- *Epigraphica Pannonica I.* egyetemi segédkönyv, Pozsárkó Cs. és Tóth I. szerzőkkel, Pécs 1998 (nyilvános ms. a a Pécsi Egyetemi Könyvtárban)
- *Epigraphica Pannonica II.* egyetemi segédkönyv, Pécs 1999 (nyilvános ms. a Pécsi Egyetemi Könyvtárban).

Ismeretterjesztő írások:

- *Internet a történettudomány és régészet szolgálatában*, Múzeumi Hírlevél, XX/5, 1999. június.
- *Römische Religion und Kaiser kult in Pannonien*, in „Von Augustus bis Attila” – Das römische Leben in Ungarn, Aalen 2000.
- *La religion et la Panthéon*, in *Romains en Hongrie*, Lyon – Budapest 2001.
- *Hitehagyott vagy hitvalló?*, Acta Diurna Savariensis, 2002. szeptember 5.
- *A szentély hétköznapjai*, in Sosztarits O. szerk. *A Savariai Iseum*, Szombathely 2006 sa.
- *Rongál-e a kincs vadász?* Egy per és egy ítélet tanulságai – *Does the Treasure Hunter Cause Damage. The Conclusions of a Legal Action and the Sentence* (Mráv Zsolttal), Magyar Múzeumok 2006/2. (vol. 12 nr. 2), p. 25-26.

Kiállítási katalógus:

- *Coperta frammentaria di cofanetto*, p. 248, nr. 77 in A. Donati e G. Gentili, Costantino il Grande. La civiltà al bivio tra Occidente e Oriente (Rimini), Milano 2005.
- *Coperta di cofanetto*, p. 255 nr. 85 in A. Donati e G. Gentili, Costantino il Grande. La civiltà al bivio tra Occidente e Oriente (Rimini), Milano 2005.

Ásatási leletanyag feldolgozási katalógus:

- Kat. Nrr. 13.636 és 13.638. in D. Marcu – Sarkadi M. eds. *Cetatea Alba Iulia – monografii arheologice. Catedrala Sfântul Mihail și Palatul Episcopal. Cercetări arheologice I.* (2000-2002). Alba Iulia 2007 sa.

Ásatási jelentések:

- *Kovácsszénája, Füstös-lik*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2001, p. 180-181 nr. 144
- *Környe, Tópart u. 17-19. (későrómai erőd)*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2002, p. 230-231, nr. 164 (Tóth Endrével)
- *Üllő, 5. számú lelőhely*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2002, p. 286-287, nr. 164 (Kocsis L. – Kulcsár V. – Tari E. – és másokkal)
- *Környe, római erőd*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2004 (2005), p. 241, nr. 223 (Tóth Endrével)
- *Környe, későrómai erőd*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2005 (2006), p. 264, nr. 223.
- *Környe, koracsászárkori település és későrómai erőd*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2007 (s.a.),
- *Környe, koracsászárkori település és későrómai erőd*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2008 (s.a.),
- *Környe, koracsászárkori település és későrómai erőd*, Régészeti Kutatások Magyarországon 2009 (s.a.),

Egyéb:

- *Beszéd Tóth István ravatalánál*, Levéltári Füzetek Szombathely 2007 s.a.

SZERKESZTÉS:

2000-2008: ***Specimina Nova Univ. Quinqueecl.*** (*SpecNova*) PTE BTK – 2006-ig Tóth Istvánnal közösen:

- XV. [1999 (2001)] (Polányi Imre Emlékkötet)
- XVI. [2000 (2002)] (Ferenczi István Emlékkötet)
- XVII. (2003) Tóth I., *Mithras Pannonicus*
- XVIII. (2004)
- XIX-XX. (2005-2006) (= Örökségi Füzetek 5)
- *Supplementum V.* - Kovács P., *Marcus Aurelius esőcsodája és a markomann háborúk*, Pécs 2005
- *Supplementum VI.* - Szabó Á., *Pannoniciani sacerdotes*, Pécs 2006
- *Supplementum VII.* - Fekete M., *Interpretatio Halstattiana*, Pécs 2007
- *Supplementum VIII.* – 'Ripam omnem quae sitit' Ünnepi tanulmányok prof. Visy Zsolt 65. születésnapjára tanítványaitól, Pécs 2009

2002-től: ***Libelli Archaeologici Ser. Nov.*** (*LibArchb*) Magyar Nemzeti Múzeum – Tóth Endrével közösen:

- **I.** (2003) *Pannonica. Provincialia et Archaeologia*
- **II.** (2003) *Bölcske. Römische Inschriften und Funde*
- **III.** (2008) *Solva. Esztergom későrómai temetői [Die spätrömische Gräberfelder von Esztergom]*

2007-től: *Hungarian Polis Studies* (HPS), Debreceni Tudományegyetem BTK ÓRT – főszerk. Németh György:

- 14 (2006) Kovács P. ed. *Corpus Inscriptionum Graecarum Pannonicarum III. editio aucta.*
- 16 (2008) Németh György (ed.): *KALENDAE. Studia Sollemnia in Memoriam Johannis Sarkady.*
- 17 (2009) L. E. Katona, *ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΧΑΤΖΙΑΚΙΣ: Η ΟΥΤΤΑΡΙΑ ΤΙΜΑ ΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ.*
- 18 (2009) Élodie Cairon, *LES ÉPITAPHES MÉTRIQUES HELLÉNISTIQUES DU PÉLOPONNÈSE À LA THESSALIE.*

2008-től: ***Ókortudományi Dolgozatok*** (ÓD) [*'Papers of Antique Studies'* / *'Beiträge zur Altertumswissenschaft'* / *'Saggi di Studi Antichi'*], Pécsi Tudományegyetem BTK Ókortörténeti Tanszék – társszerk. Vargyas Péter:

- **1** (2008) *Cultus Deorum. Studia religionum ad historiam. De Oriente Antiquo et Regione Danuvii praehistorica. In memoriam István Tóth.* Vol. 1.
- **2** (2008) *Cultus Deorum. Studia religionum ad historiam. De rebus aetatis Graecorum et Romanorum. In memoriam István Tóth.* Vol. 2.
- **3** (2008) *Cultus Deorum. Studia religionum ad historiam. Res Med. et Recent. ab Oriente ad Europa. In memoriam István Tóth.* Vol. 3.

2008-től: ***Studia Epigraphica Pannonica*** (SEP) – CIL III² Magyarországi Munkacsoport kiad. – társszerk.: Kovács Péter

- I. 2008 – Északkelet-Pannonia I.

- II. 2009 [2010] – Tanulmányok; Közlemények; Előszók

2009-től: **Archaeologiai Értesítő** (felkért társszerkesztő Garam Éva mellett)

Egyéb szerkesztés:

- Tóth E., *Itineraria Pannonica. Római utak a Dunántúlon*, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2006 (Mráv Zsolttal)
- Kovács P. ed. *Fontes Pannoniae Antiquae* 3, Budapest 2006.
- Kovács P. ed. *Fontes Pannoniae Antiquae* 4, Budapest 2007.
- *A Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Kiállításának vezetője: Római Kötár*. Nagy M. *Lapidarium*, Budapest 2007.
- Kovács P. ed. *Fontes Pannoniae Antiquae* 5, Budapest 2008.
- Tóth E., *Studia Valeriana*, Dombóvár 2009
- *Tituli Aquincenses* vol. I. (szerk. Kovács Péterrel közösen), Budapest 2009
- *Tituli Aquincenses* vol. II. (szerk. Kovács Péterrel közösen), Budapest 2010

ÁSATÁSOK:

1986-tól: Romániában – Csíkzsögöd (őskori – dák - település); Torda (Potaissa - legiotábor); Ausztriában - Deutsch-Altenburg – Petronell (Carnuntum - segédcsapattábor); Magyarországon – Dunakömlőd (Lussonium - segédcsapattábor), Székesfehérvár (Szent István-i középkori bazilika), Babarc (római villa), Tác (?Gorsium – Herculia principatus és dominatus kori tábor – település-település – tábor) – *ásatási gyakorlatok*. Nagytétény (Campona - segédcsapattábor) – *ásatásvezető helyettes*. Érd (római út), Vecsés (szarmata település) stb. 2000-2001: Tác-Gorsium (Fejér m.) - társásató; Kovácsszénája-Füstöslik (feltételezett barlangszentély - Baranya m.) – *ásatásvezető*; 2002-től (2002, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009): Környe (Komárom-Esztergom megye) principatus kori település és későrómai erőd (*Vincentia*) feltárása; 2010: Kántorjánosi Homoki dűlő nyugati pereme (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye - M3 52 lh.) – *ásatásvezető*.

KIÁLLÍTÁSOK:

1999-2002

- „*Von Augustus bis Attila*” – Das römische Leben in Ungarn, Konstanz/Aalen/Heidelberg – társrendező;

2001-2002

- „*Romains en Hongrie*”, Lyon – társrendező;

2000-2002

- Magyar Nemzeti Múzeum: *Római Tanulmányi Kötár* – társrendező;

2001-2002

- Magyar Nemzeti Múzeum: *Állandó Régészeti Kiállítás* – társrendező;

2007

- Magyar Nemzeti Múzeum „*Pueritia primaria humanitatis aetas*”, (Olasz Külügyminisztérium – Olasz Kulturális Minisztérium – Budapesti Olasz Intézet – Magyar Nemzeti Múzeum közös kiállítása) – kurátor.

- Magyar Nemzeti Múzeum „*Il Vino nel Banchetto. Gli segni di potere*” (Chieti Nemzeti Múzeum – Olasz Kulturális Minisztérium – Budapesti Olasz Intézet) – kurátor;

2008

- Magyar Nemzeti Múzeum „*Aegyptiaca*” (az Aegyptus et Pannonia 6. konferencia mellé kamarakiállítás) – társrendező Mráv Zsolt;

KONFERENCIASZERVEZÉS:

2006: - Magyar Nemzeti Múzeum: *Tóth István Emlékkülés*

2007: - *II. CIL III² Internat. Workshop* Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum – társszervező

- *Fiatal Római Koros Régészek II. Konferenciája Visegrádon*, Magyar Nemzeti Múzeum – Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás Király Múzeuma – társszervező.

2008: - *Aegyptus et Pannonia VI. Internationales Symposium*. Magyar Nemzeti Múzeum, 2008. október 15-17 – társszervező: Győri Hedvig és Mráv Zsolt mellett

KIKÜLDETÉS:

2007: *Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Zusammenarbeit Bayern – Ungarn im Bereich Archäologie*. Hospitáció a budapesti múzeumok / Magyar Nemzeti Múzeum képviselőjében.

ZSÜRI:

2007: XXVIII OTDK Székesfehérvár – Humán tud. Ókortudományi szekció - tag

2009: XXIX OTDK Szeged – Humán tud. Ókortudományi szekció - tag

TÉMAVEZETÉS, BÍRÁLAT:

Egyetemi szakdolgozatok:

Témavezetés:

- 2007 – PTE ÓRT egyetemi szakdolgozat: Kelbert Krisztina, Savariai tükrök, *jeles*
2008 – PTE ÓT egyetemi szakdolgozat: Peszlen Sándor, Mi volt Gorsium?, *jeles*
– PTE ÓT egyetemi szakdolgozat: Kolozsi Tamás, Ókori könyvtárak, *jeles*
2009 – PTE ÓT egyetemi szakdolgozat: Agócs Nándor, Pannoniai augustalisok, *jeles*
– PTE ÓT egyetemi szakdolgozat: Tóth Andor Koppány: Mithras, *jeles*
– PTE ÓT egyetemi szakdolgozat: Sólyom Nikolett: A kereszténység elterjedésének okai
2010 – PTE RT egyetemi szakdolgozat: Takács Péter Nándor: Az aquincumi oltárok ornamentikája

Bírálat:

2009: – (PTE RT) egyetemi szakdolgozat: Farkas István Gergő: A kollektív polgárjogadómozgás a pannoniai alak esetében, *jeles*

OTDK témavezetés:

- 2010 - Szabó Ernő (PTE): Pannoniai collegiumok
- Agócs Nándor (PTE): Illyricumi Augustalisok

PhD disszertációk:

Témavezetés:

- 2007: – (PTE BTK) Tóth Zsuzsa: Az epheszoszi Artemisz szentély (az elhunyt Tóth István helyett, Vilmos L. mellett)
– (PTE BTK) Tóth Henriett: A pannoniai Hercules ábrázolások (az elhunyt Tóth István helyett, Vilmos L. mellett)
2009: – (ELTE BTK) Rusznák György: Előjelértelmezés az Ókorban (társtémavezető Lőrincz B.)

Bírálat és bizottsági tagság:

- 2009: – (PPKE BTK) Dávid Nóra Margaréta: A qumráni közösség thanatológiája (PhD disszertáció)
2010: - (PPKE BTK) Mohay Gergely: Panaitiosz filozófiájának hatása Polypios történetírására (PhD disszertáció)

Szakmai lektorálás:

- 2007: - Illés Imre Áron, A lex Irnitana (egy Flavius-kori municipium törvénye), Documenta Historica 77, Szeged 2007
2009: - Szabó Ádám Ágoston, A lex Ursonensis, Documenta Historica, Szeged, Documenta Historica ..., Szeged 2009

Múzeumi gyakorlat vezetés:

- 2008 – Lencsés Zsuzsanna (ELTE)
2009 - Sréter Kinga (ELTE)
2010 – Csíki József Attila (ELTE)
– Iszmailovszki Gábor (ELTE)
– Zsonda Márk (PTE)
– Magyar Zsolt (CEU)
– Farkas István Gergő (ELTE)

MŰFORDÍTÁS:

Tanulmány

2009 – Géza Alföldy, Altar eines Benefiziars, *Libelli Arch. Ser. Nov. No. 2*: német – magyar – megjelent in: Gáll A. szerk. Bölcske. Római feliratok és leletek, Szekszárd 2009.

TAGSÁG:

1999: *Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat*
2003: *Magyar Numizmatikai Társulat*
2004: *Magyar Ókortudományi Társaság*
2005: *Pósta Béla Egyesület* (Kolozsvár)
2007: *MTA II. Osztály – Köztestület*
2008: *MTA II. Osztály – Ókortörténeti Bizottság*

TUDMÁNYOS TÁRSASÁGI TISZTSÉG:

2009: Magyar Ókortudományi Társaság – titkár (elnökségi / választmányi tag)

DÍJAK:

1999: *Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottság II. díja* (Epigraphica II. segédkönyv).
2007: *Hahn István díj* – ELTE BTK ÓT és Hahn István Alapítvány (Ókortudomány és vallástörténet).
2008: *MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj* (ld. az ösztöndíjaknál)

TANULT NYELVEK:

1976-tól: **német** (1976-tól, család, általános iskola, gimnázium, egyetem, Goethe Institut: két lektorátusi vizsga, állami nyelvvizsga nincs), **román** (1979-től, általános iskola, gimnázium - román nyelven tett érettségi: az OKM C típusú felsőfokú nyelvvizsgának ismerte el), latin (1985-től, általános iskola, gimnázium, egyetem - záróvizsga), **angol** (1987-től, gimnázium – vizsga nincs), olasz (1999-től, magántanár, Budapesti Olasz Intézet – vizsga nincs).

Budapest, 2009. október 30.

Szabó Ádám s.k.

Címek:

Munkabelyi:

Magyar Nemzeti Múzeum
H – 1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.
Tel. +36 / 06 / 1 338 21 22 / 440
E-mail: szabo.adam@hnm.hu

PTE BTK Ókortört. és Rég. Tsz.
H – 7626 Pécs, Rókus u. 2. / 111
Tel. +36 / 06 / 72 503 600 / 3522
E-mail: szabo.adam@btk.pte.hu

Otthoni:

H – 1903 Budapest, Gönczy Pál u. 4. fsz. 1.
Tel. +36 / 06 / 1 215 15 92
Mobil tel.: +36 / 06 / 30 433 1205